

Sygn. akt III AUa 1117/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz
Sędziowie:	SA Elżbieta Czaja (spr.) SA Małgorzata Pasek
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2017 r. w Lublinie

sprawy M. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do renty

na skutek apelacji M. W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 13 czerwca 2016 r. sygn. akt VIII U 1759/15

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Lublinie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Elżbieta Czaja Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Małgorzata Pasek

Sygn. akt III AUa 1117/16

UZASADNIENIE

Decyzją z 29 września 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił M. W. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy stwierdzając, że nie niezdolna do pracy.

W odwołaniu od decyzji M. W. zakwestionowała jej trafność i wskazała, że stan jej zdrowia nie pozwala jej na podjęcie pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 13 czerwca 2016 roku Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

Podstawą wyroku były następujące ustalenia:

M. W. urodziła się (...) Ma wykształcenie zasadnicze zawodowe, w wyuczonym zawodzie kucharza. Ostatnio wykonywała pracę pracownika biurowo – administracyjnego. Była to praca lekka, siedząca, z przewagą wysiłku umysłowego, wymagającą sprawności obu rąk i wykonywana wewnątrz pomieszczeń.

Lekarz Orzecznik stwierdził, że skarżąca nie jest osobą niezdolną do pracy. Komisja Lekarska ZUS stwierdziła u wnioskodawczynie: chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa z wielopoziomową dyskopatią, bez objawów korzeniowych i neurologicznych ubytkowych, nieistotną hemodynamicznie niedomykalność zastawki mitralnej i trójdzielnej oraz zaburzenia nerwicowe w wywiadzie i stwierdziła, że M. W. nie jest osobą niezdolną do pracy.

W celu ustalenia czy M. W. jest osobą niezdolną do pracy Sąd Okręgowy, postanowieniem z dnia 30 listopada 2015r. dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu neurologii, kardiologii, psychologii i psychiatrii.

W opinii z dnia 1 lutego 2016r. biegli: neurolog B. A., psychiatra M. D., kardiolog H. S. i psycholog W. B. rozpoznali u badanej: przewlekły zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowo – krzyżowego i szyjnego w przebiegu zmian zwyrodnieniowych i dyskopatii obecnie bez istotnych powikłań neurologicznych, stan po operacji dyskopatii C5-C6, C6-C7 w 2012r., przebyte leczenie operacyjne z powodu zespołu cieśni nadgarstka prawego w 2013r. i lewego w lutym 2015r., umiarkowaną niedomykalność zastawki aortalnej, łagodną niedomykalność zastawki mitralnej, nerwicowe zaburzenia depresyjne i lękowe mieszane oraz stwierdzili brak niezdolności do pracy wnioskodawczynie. W uzasadnieniu opinii biegli wskazali, że z neurologicznego punktu widzenia, wnioskodawczynie podczas badania prezentowała logiczny kontakt, prawidłową orientację auto – i allopsychiczną, bez objawów ubytkowych, niedowładów, z jedynie śladowo zaznaczonymi objawami korzeniowymi. Nie rozpoznano również, aby występowały u badanej objawy ogniskowego uszkodzenia centralnego układu nerwowego, czy też objawy patologiczne. Tym samym biegli uznali, że zastosowane leczenie operacyjne i farmakologiczne przyniosło poprawę stanu zdrowia skarżącej. W sytuacji zaostrzenia dolegliwości, objawy odkręgosłupowe mogą być leczone w ramach czasowej niezdolności do pracy.

Lekarze specjaliści stwierdzili, że z kardiologicznego punktu widzenia skarżąca wymaga dalszej kontroli stanu zdrowia, jednak podkreślili, że próba wysiłkowa wyszła ujemna, zaś stan zdrowia układu krążenia odwołującej się nie powoduje niezdolności do pracy. Niezdolności takiej nie powodował także stan psychiczny badanej.

W związku z zastrzeżeniami odwołującej się do wskazanej opinii zawartymi w piśmie procesowym k. 30-30v a.s.) Sąd Okręgowy odpuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłych (zarządzenie k. 32 a.s.).

W opinii z dnia 12 maja 2016r. biegła neurolog dr B. A. wskazała, że na skutek omyłki i badania dwóch wnioskodawczynie o nazwisku W. w tym samym dniu, w opinii znalazły się dane dotyczące innej pacjentki, a związane z leczeniem operacyjnym dyskopatii i cieśni nadgarstka. Aktualnie poprawiła opinię o wyeliminowanie rozpoznań i stwierdzeń podsumowujących leczenie operacyjne skarżącej. W pozostałym zakresie opinia została podtrzymana przez wszystkich opiniujących w sprawie biegłych. Do wskazanej opinii strony nie złożyły już zastrzeżeń, a odwołująca się podała jedynie, iż nie zgadza się z jej treścią, gdyż cierpi na bóle kręgosłupa, od 2 lat nie pracuje i korzysta z rehabilitacji leczniczych. Nie złożyła jednak żadnych wniosków dowodowych.

W związku z powyższym Sąd uznał, iż analiza sporządzonych w sprawie opinii pozwoliła na uzyskanie wiadomości specjalnych niezbędnych do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia.

Zdaniem sądu opinie zostały sporządzone przez niekwestionowanych specjalistów z zakresu schorzeń występujących u wnioskodawczynie. Biegli dokonali oceny stanu zdrowia skarżącej w kontekście jej zdolności do pracy w sposób kompleksowy oraz w sposób jasny, precyzyjny i wyczerpujący uzasadnili swoją ocenę. Opinie nie zawierały żadnych

sprzeczności (poza wyjaśnionymi w drodze opinii uzupełniającej i wyjaśnień biegłej z zakresu neurologii), były jasne, spójne, rzetelne i wyczerpujące, a wnioski płynące z analizy ich treści jasne i poparte przekonującą argumentacją.

Sąd Okręgowy obdarzył również wiarą dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego i aktach niniejszego postępowania.

Sąd uznał, że odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015r., poz. 748 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 i 7 ustawy albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Jak stanowi art. 59 ust. 1 ustawy, osobie, która spełniła warunki określone w art. 57, przysługuje:

- 1) renta stała – jeżeli niezdolność do pracy jest trwała;
- 2) renta okresowa – jeżeli niezdolność do pracy jest okresowa.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Orzekając na podstawie uwzględnionych opinii biegłych specjalistów Sąd Okręgowy uznał, iż stan zdrowia wnioskodawczyni aktualnie nie powoduje występowania u niej niezdolności do pracy. Tym samym, M. W. nie spełnia warunków do uzyskania prawa do świadczenia rentowego.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie wyżej cytowanych przepisów oraz treści art. 477¹⁴ § 1 kpc Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.

Apelację od powyższego wyroku wniosła M. W. zaskarżając wyrok w całości.

Wyrokowi zarzuciła: - naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść orzeczenia tj.

- art. 379 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 236, art. 241, art. 131 i art. 140 k.p.c. poprzez nie doręczenie przez sąd zarządzenia o dopuszczeniu dowodu z uzupełniającej opinii biegłych, nie doręczenie uzupełniającej opinii biegłych ani nie udostępnienie na terminie posiedzenia w dniu 13 czerwca pisemnej treści opinii uzupełniającej, przez co nie mogła się do niej ustosunkować i tym samym została pozbawiona możliwości obrony praw,

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne sformułowanie przez sąd wniosków z zebranego materiału dowodowego, co skutkowało błędnym ustaleniem, że jest osobą zdolną do pracy,

- art. 233§ 1 w zw. z art. 158 k.p.c. poprzez błędne ustalenie i błędne zapisanie w protokole z posiedzenia z dnia 13 czerwca 2016 roku, że otrzymała uzupełniająca opinię biegłych,

- art. 236 w zw. z art. 241 k.p.c. poprzez dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłych w formie zarządzenia a nie postanowienia,

- art. 131 § 1 i art. 140 k.p.c. poprzez nie doręczenie jako stronie postępowania zarządzenia o dopuszczeniu dowodu z uzupełniającej opinii biegłych, nie doręczenie uzupełniającej opinii biegłych, przez co nie mogła zapoznać się z jej treścią, czym w konsekwencji sąd pozbawił ją możliwość obrony praw,

- art. 217 § 2 w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nie rozpoznanie wniosku dowodowego z dnia 15 kwietnia 2016 roku, w którym wносиła o dopuszczenie dowodu z nowej opinii biegłych ewentualnie o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków, pomimo tego, że złożony wniosek został złożony w terminie wyznaczonym przez sąd.

Wskazując na powyższe wносиła o uchylenie zaskarżonego wyroku, zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku zgodnie z treścią odwołania i orzeczenie co do istoty sprawy, oraz zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest uzasadniona. Zachodzi konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, bowiem wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia w całości postępowania dowodowego.

Organ rentowy odmawiając ubezpieczonej prawa do renty uznał, że nie jest ona niezdolna do pracy. Istota sporu sprowadzała się zatem do ustalenia, czy wnioskodawczyni jest niezdolna do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 1 i ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Analiza postępowania przed Sądem pierwszej instancji, w ocenie Sądu Apelacyjnego, uzasadnia stwierdzenie, że takie ustalenia nie zostały dokonane. Sąd Okręgowy bowiem pomimo odwołania się do przepisów mających w sprawie zastosowanie nie przeprowadził prawidłowego postępowania dowodowego.

Postępowanie przed sądem pierwszej instancji, przeprowadzone zostało w sposób wadliwy, z naruszeniem przepisów 236, 140, 217 k.p.c., które to naruszenie miało wpływ na wynik sprawy.

Opinia sporządzona przez biegłych z dnia z dnia 1 lutego 2016 roku nie mogła być podstawą oceny zdolności do pracy skarżącej. W opinii tej znalazły się dane dotyczące innej pacjentki, a ustalenia faktyczne, które poczynili biegli w znacznej części nie korespondują z stanem zdrowia i schorzeniami jakimi dotknięta jest wnioskodawczyni.

Uchybienia tego nie konwalidowała opinia uzupełniająca. Dowód o jej przeprowadzeniu został przeprowadzony wadliwie, bowiem decyzja sądu w tym przedmiocie zapadła w formie zarządzenia, które nigdy nie zostało wnioskodawczyni doręczone.

W opinii uzupełniającej z dnia 12 maja 2016r. biegła neurolog dr B. A. wskazała, że umieszczenie danych innej pacjentki, i części rozpoznań (w tym związanych z leczeniem operacyjnym dyskopatii i cieśni nadgarstka), nastąpiło na skutek omyłki. Poprawienie opinii, poprzez jedynie wyeliminowanie stwierdzeń dotyczących innej osoby i części ustaleń obejmujących przebieg leczenia operacyjnego, nie usunęło wszystkich wątpliwości, które podnosiła wnioskodawczyni w złożonym piśmie. Opinia uzupełniająca wydana została już bez ponownego badania skarżącej.

Sąd zaniechał rozpoznania wniosku dowodowego wnioskodawczyni złożonego z dnia 15 kwietnia 2016 roku w którym wносиła o dopuszczenie dowodu z nowej opinii biegłych ewentualnie o dopuszczenie dowodu z przesłuchania biegłych celem, pomimo tego, że złożony wniosek ten został złożony w terminie zakreślonym przez sąd.

Analiza akt wskazuje również na to, że uzupełniająca opinia (wydana bez badania wnioskodawczyni) nie została wysłana, ani doręczona skarżącej. Brak jest bowiem jakiegokolwiek adnotacji w tym przedmiocie.

Stwierdzone uchybienia dotyczące przebiegu postępowania, czynią zasadnym także zarzut naruszenia art. 233 k.p.c.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy z zachowaniem inicjatywy dowodowej stron, mając na względzie powyższe rozważania, ustali istotne okoliczności i przeprowadzi postępowanie dowodowe w niezbędnym zakresie dotyczącym spornej okoliczności. Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 386 § 4 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.